## МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

# ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

# ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ЗАПИТАННЯ

з дисципліни

"СТЕГАНОГРАФІЧНІ СИСТЕМИ"

для студентів усіх форм навчання спеціальності 125 «Кібербезпека», спеціалізації «Безпека інформаційних і комунікаційних систем»

Електронне видання

ЗАТВЕРДЖЕНО кафедрою БІТ Протокол № 1 від 29.08.2017

**XAPKIB 2017** 

Екзаменаційні запитання з дисципліни "Стеганографічні системи". Для студентів усіх форм навчання спеціальності 125 «Кібербезпека», спеціалізація «Безпека інформаційних і комунікаційних систем»[Електронне видання] /Упорядник О.І. Федюшин. - Харків: ХНУРЕ, 2017. - 20 с.

Упорядник О.І. Федюшин

Рецензент О.Качко, професор каф. ПЗЕОМ

# 3MICT

Вступ	534
1 Екзаменаційні запитання	535

#### ВСТУП

Для оцінювання роботи студента протягом семестру підсумкова рейтингова оцінка О<sub>Сем</sub> розраховується як сума оцінок за різні види занять та контрольні заходи.

Формою підсумкового контролю для дисципліни «Технології програмування» у другому семестрі  $\varepsilon$  комбінований іспит. При цьому виді контролю підсумкова оцінка  $P_{\pi}$  обчислюється за формулою:

$$P_{\Pi} = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + 0,4 \cdot O_{\text{ісп}},$$

де  $O_{\text{сем}}$  – оцінка за семестр у 100-бальній системі,  $O_{\text{ісп}}$  – оцінка за іспит у 100-бальній системі.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань та однієї задачі.

Кожне теоретичне питання оцінюється в 25 балів, задача — у 25 балів, та додаткове питання 25 балів (в сумі — 100 балів).

# ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ «СТЕГАНОГРАФІЧНІ СИСТЕМИ»

- 1. Які основні галузі використання стеганографічних систем Ви знаєте? Що таке «цифрові водяні знаки», де вони використовується і які головні відмінності від інших прикладів використання стегосистем? Наведіть приклади практичного використання нецифрової та цифрової стеганографії. Які можливості дає застосування цифрової стеганографії?
- 2. Дайте класифікацію та загальну характеристику контейнерів стеганографічних систем. Наведіть приклади потокових та фіксованих контейнерів, випадки використання нав'язаних контейнерів. Дайте визначення робастності та хрупкості стеганографічних систем.
- 3. Дайте визначення закритих, напівзакритих та відкритих стеганосистем. Як працює детектор в таких системах? Які переваги та недоліки мають ці класи стеганосистем?
- 4. Дайте визначення низькорівневих властивостей зорової системи людини та приклади їхнього використання в стеганографії. Які методи приховування даних у просторовій області нерухомих зображень Ви знаєте? Які властивості зорової системи людини при цьому використовуються? Які методи найбільш перспективні з погляду використання властивостей зорової системи людини? Поясніть призначення блоку врахування особливостей контейнеру у структурній схемі стеганографічної системи.
- 5. Дайте визначення високорівневих властивостей зорової системи людини. Чому ці методи вважаються найбільш перспективними для використання в стеганографії? Наведіть приклади застосування високорівневих властивостей в мистецтві та в сучасний рекламі.
- 6. Дайте визначення пропускної здатності каналів передачі прихованих повідомлень (стеганографічних каналів). Як зазвичай пов'язана пропускна здатність, ймовірність правильного вилучення інформації на приймальній стороні та величина внесених похибок в контейнер, що був використаний при вбудовуванні інформаційних повідомлень? Наведіть приклади таких співвідношень. якого найпростішого Для методу пропускна здатність найбільша? Поясніть цей метод.
- 7. Яким чином зберігаються дані зображення в форматі \*.bmp? Наведіть структуру цього файлу. Як кодується один піксель зображення? Яким чином змінити кольорову модель зображення на «яскравість-кольоровість»? Де застосовується ця модель та навіщо? Які найпростіші методи приховування

даних в просторовій області нерухомих зображень Ви знаєте? Що таке LSB та які стеганографічні методи засновані на модифікації LSB?

- 8. Поясніть сутність стеганографічного методу псевдовипадкової перестановки. Що задає таємний стагнографічний ключ? Чи змінюється пропускна здатність від значення секретного ключа? Які переваги цього методу від методу LSB?
- 9. Поясніть сутність стеганографічного методу псевдовипадкового інтервалу. Що задає таємний стагнографічний ключ? Як залежить пропускна здатність від значення секретного ключа?
- 10. Поясніть сутність методу блокового приховування. Що таке «біт парності» та навіщо він використовується? Як залежить пропускна здатність та стійкість стеганосистеми із блоковим приховуванням від розміру блоків контейнеру?
- 11. Поясніть сутність методу квантування. Як формується та зберігається таємний ключ стеганокодування? Наведіть приклад приховування та вилучення одного біту повідомлення. Яку властивість зорової системи людини використовує цей метод?
- 12. Поясніть властивість різної чутливості зорової системи людини до змін яскравості різних кольорів. Який стеганографічний метод використовує властивість зорової системи людини, що полягає в слабкій чутливості до незначних змін контрастності зображень? Поясніть сутність методу та фізичні властивості.
- 13. Поясніть сутність методу Куттера-Джордана-Боссена (методу «хреста»). Наведіть приклад приховування та вилучення одного біту повідомлення. Яку властивість зорової системи людини використовує цей метод? Як можна підвищити ймовірність правильного вилучення інформаційних даних?
- 14. Наведіть основні етапи алгоритму стиску зображень алгоритмом јред. Де саме, на яких етапах відбувається стиск? Як можна протидіяти атаці стиску зображення алгоритмом јред? Які методи застосовують ці можливості?
- 15. Поясніть властивість «частотна чуттєвість» слухової та зорової системи людини на прикладі аудіо сигналів та нерухомих зображень. Які відомі Вам методи застосовують цю властивість? Поясніть ефект «маскування». Наведіть приклади.
- 16. Поясніть сутність методу Коха-Жао. Які властивості зорової системи людини він використовує? Як протидіяти атаці стиску зображення алгоритмом іред?

- 17. Поясніть сутність методу Бенгама-Мемона-Ео-Юнга. Які у нього відмінності від методу Коха-Жао та які це надає переваги? Поясніть особливості відбраковки сегментів зображення.
- 18. Поясніть сутність методу Хсу-Ву при вбудовуванні в контейнер-зображення цифрових водяних знаків. Які переваги та недоліки має цей метод?
- 19. Поясніть сутність методу Д. Фрідріх при вбудовуванні даних в контейнер-зображення. Який сенс має введення індексної функції із застосуванням геометричної прогресії?
- 20. Наведіть загальну класифікацію стегосистем за різними властивостями (робастність, закритість, область стеганоперетвореннь, за видами контейнерів). До якого класу стегносистем відноситься метод Фрідріх?
- 21. Які властивості слухової системи людини зазвичай застосовуються в стеганографії? Який параметр аудіосигналу зовсім не сприймається людиною? Який стеганографічний метод це використовує?
- 22. Яким чином зберігаються дані аудіосигналу в форматі \*.wav? Що таке «канал» аудіо сигналу? Як визначається частота дискретизації і яким чином вона разом із кількістю рівнів квантування впливає на якість аудіо сигналу? Наведіть інтерпретацію методів LSB при вбудовуванні даних в аудіо контейнери.
- 23. Сформулюйте теорему Котельнікова. Як визначається інтервал дискретизації для однозначного відновлення безперервної функції за дискретними відліками? Яку пропускну здатність має стеганоканал, який утворений через приховування даних методом LSB у аудіосигнал із частотою дискретизації 8000Гц? Чи залежить пропускна здатність від кількості рівнів квантування?
- 24. Який стеганографічний метод використовує властивість слухової системи людини, що полягає в слабкій чутливості до незначних змін луна-сигналів? Поясніть сутність методу та основні фізичні властивості.
- 25. Поясність сутність методу фазового кодуванні при стеганографічному перетворенні із аудіоконтейнерами. Які властивості слухової системи людини використовує цей метод?
- 26. Дайте визначення та наведіть приклади методів довільного інтервалу в лінгвістичній стеганографії. Коли можна застосувати ці методи? Наведіть приклади.
- 27. Які методи лінгвістичної стеганографії Ви знаєте? Поясність сутність синтаксичних методів. Які їхні основні переваги та недоліки? Наведіть приклади.

- 28. Поясність сутність сематичних методів лінгвістичної стеганографії. Наведіть як приклад деякі словосполучення або фрази, що можуть бути використані для приховування інформації. Які основні переваги та недоліки сематичних методів?
- 29. Дайте визначення теоретично недешифрованих секретних систем в термінах теоретико-інформаційного підходу К. Шеннона. Яка умова повинна виконуватися для реалізації теоретично недешифрованих систем? Наведіть приклади побудови таких систем, які припущення при цьому застосовуються?
- 30. За аналогією з визначенням теоретично недешифрованих секретних систем в термінах теоретико-інформаційного підходу К. Шеннона дайте визначення теоретично недетектованих стеганографічних систем. В чому є принципова різниця між стеганографічними та секретними системами? Поясніть це з погляду як на функціональне призначення систем так і шляхом введеної формалізації.
- 31. Дайте формальне математичне визначення криптографічної та стеганографічної системи та наведіть їхні основні ймовірносно-часові характеристики. Поясніть основні відмінності стеганографічної та криптографічної системи з погляду їх функціонального призначення.
- 32. Наведіть структурну схему та математичну модель стеганографічної системи. Поясніть функціонування стеганографічної системи за її структурною схемою, дайте визначення та поясніть функціональне призначення структурних елементів стеганосистеми. Дайте класифікацію стеганосистем за правилом роботи детектора. Як можна формально подати поняття робастності?
- 33. Наведіть загальну класифікацію атак на секретні (крипто) системи та стеганографічні системи. Наведіть структурну схему та математичну модель стеганографічної системи. Поясніть, яким чином може функціонувати джерело контейнерів. Як можна класифікувати відповідні контейнери?
- 34. Наведіть класифікацію атак на стеганосистеми з точки зору їх функціонального призначення. Яка мета у криптографічних атак, що застосовуються проти стеганосистем?
- 35. В чому сутність атаки усереднення? Які необхідні умови для її реалізації? Поясніть сутність гістограмної атаки. Які стеганографічні методи можуть бути нею атаковані?
- 36. Наведіть приклади стеганографічних атак на протокол. Поясніть сутність та правову колізію інверсної атаки. Поясніть методи протидії

інверсним атакам. В чому сутність атаки копіювання? Які методи протидії атакам копіювання найбільш ефективні?

- 37. Поясніть сутність атак стиском та атак на основі перемодуляції. Які вихідні дані для реалізації цих атак? Наведіть приклади де можна застосувати ці атаки.
- 38. Поясніть сутність атаки зговору та мозаїчної атаки. В чому їх схожість та в чому вони відрізняються? Наведіть приклади їх застосування.
- 39. Поясніть сутність геометричних атак. Які афінні перетворення застосовуються? Якими властивостями повинні володіти стеганосистеми, щоб протидіяти геометричним атакам?

Поясніть сутність криптографічних атак на стеганографічні системи. Які загальні кроки включає процес реалізації криптографічних атак?

#### ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

# Практичне завдання № 1

Виконайте приховування одного біту повідомлення у канал синього кольору зображення за допомогою методу Куттера-Джордана-Боссена (методу «хреста»). Вихідні данні: піксель, в який відбувається приховування інформації, задано значеннями яскравості кольорів R = 100, G = 120, B = 194. Відносна кількість енергії приховування дорівнює 0,1. На скільки збільшиться рівень внесеної похибки при підвищенні цього показника в двічі?

#### Практичне завдання № 2

Виконайте двовимірне пряме перетворення  $\Phi$ ур'є (пряме дискретно-косинусне перетворення) над блоком:

$$\begin{pmatrix}
189 & 186 & 175 \\
195 & 195 & 183 \\
203 & 197 & 194
\end{pmatrix}.$$

Виконайте загрублення із порогом P = 10. Поясніть фізичний смисл низькочастотних, середньочастотних та високочастотних областей масиву компонентів дискретно-косинусного перетворення. В яку область найбільш доцільно вбудовувати дані для стеганографічного приховування повідомлення?

## Практичне завдання № 3

Виконайте декодування одного біту повідомлення у фрагменті контейнеру за допомогою методу Коха-Жао. Позиції компонент дискретно-косинусного перетворення, що модифіковані при вбудовуванні, мають координати (0, 4) та (1, 3). Фрагмент контейнера:

Яким чином можна покращити цей метод з точки зору зменшення перешкод, що уносяться при модифікації?

# Практичне завдання № 4

Виконайте приховування одного біту m=1 повідомлення у фрагменті контейнеру за допомогою методу Коха-Жао при значенні порогу P=10. Як зміняться коефіцієнти дискретно-косинусного перетворення, якщо значення інформаційного біту буде іншим, тобто при m=1? Позиції компонент дискретно-косинусного перетворення, що потрібно модифікувати при вбудовуванні мають координати (0,4) та (1,3). Фрагмент контейнера:

$$\begin{pmatrix}
-2048 & 1866 & -34 & 181 & 78 \\
795 & 195 & -83 & -55 & 15 \\
-95 & 97 & 75 & 18 & 0 \\
21 & -20 & -11 & 9 & 3 \\
34 & 17 & 0 & -2 & 0
\end{pmatrix}.$$

Яким чином можна покращити цей метод з точки зору збільшення ймовірності правильного вилучення повідомлення на приймальній стороні?

#### Практичне завдання № 5

Виконайте приховування трьох бітів m = 1, 0, 1 повідомлення у фрагменті контейнеру за допомогою методу Хсу-Ву при значенні порогу P = 10. Позиції компонент дискретно-косинусного перетворення, що потрібно модифікувати при вбудовуванні мають координати (0, 4), (4,0) та (1, 3). Базовий коефіцієнт має координати (2, 2). Фрагмент контейнера:

$$\begin{pmatrix}
-2048 & 1866 & -34 & 181 & 78 \\
795 & 195 & -83 & -55 & 15 \\
-95 & 97 & 75 & 18 & 0 \\
21 & -20 & -11 & 9 & 3 \\
34 & 17 & 0 & -2 & 0
\end{pmatrix}.$$

До чого призведе підвищення порогу Р вдвічі?

# Практичне завдання № 6

Виконайте вилучення трьох бітів повідомлення із фрагмента контейнеру за допомогою методу Хсу-Ву при значенні порогу Р = 10. Позиції компонент

дискретно-косинусного перетворення, що були модифіковані при вбудовуванні, мають координати (0, 4), (4,0) та (1, 3). Базовий коефіцієнт має координати (2, 2). Фрагмент контейнера:

$$\begin{pmatrix}
-2048 & 1866 & -34 & 181 & 78 \\
795 & 195 & -83 & -55 & 15 \\
-95 & 97 & 75 & 18 & 0 \\
21 & -20 & -11 & 9 & 3 \\
34 & 17 & 0 & -2 & 0
\end{pmatrix}.$$

Які біти повідомлення будуть вилучені із цього ж фрагменту контейнера, якщо базовий коефіцієнт буде мати координати (3, 1)?

#### Практичне завдання № 7

Виконайте декодування п'яти бітів повідомлення з фрагменту контейнеру за допомогою методу блочного приховування. Вихідні данні: блоки відповідають строкам матриці контейнера:

До яких атак найбільш вразливий метод блочного приховування? Вкажіть, до якого методу спроститься метод блочного приховування при розмірі блоку в один символ. Поясніть фізичний смисл цього спрощення.

# Практичне завдання № 8

Виконайте приховування п'яти бітів повідомлення  $m = \{1, 0, 1, 1, 0\}$  у фрагмент контейнеру за допомогою методу блочного приховування. Вихідні данні: блоки відповідають стовпцям матриці контейнера:

На які показники ефективності стеганостистеми впливає розмір блоків контейнеру?

# Практичне завдання № 9

Виконайте декодування одного символу у форматі ASCII за допомогою методу квантування. Модифікація виконувалася почергово із значеннями першого і другого та третього і четвертого стовпців контейнеру:

Таємний ключ (таблиця квантування) має вигляд:

	7	6	5	4	3	2	1				
i											

Яку властивість зорової системи людини використовує цей метод? До яких атак зловмисника він має стійкість?

# Практичне завдання № 10

Виконайте приховування чотирьох бітів повідомлення  $m = \{1, 0, 1, 1\}$  за допомогою методу квантування. Модифікацію контейнеру проведіть шляхом кодування міжпіксельної різниці третього і четвертого стовпців контейнеру:

Таємний ключ (таблиця квантування) має вигляд:

	7	6	5	4	3	2	1				
i											

Яка атака найбільш ефективна проти методу квантування? Як позбавитися цієї вразливості?

# Практичне завдання № 11

Масив компонент дискретно-косинусного перетворення має вигляд:

$$\begin{pmatrix} 2785 & -251 & 24 \\ 334 & -15 & -3 \\ -16 & 4 & 1 \end{pmatrix}.$$

Обгрунтуйте параметри стеганографічного методу Коха-Жао при врахуванні можливого використання зловмисником атаки стиском у форматі јред із показником загрублення P=10. Виконайте вбудовування одного біту повідомлення методом Коха-Жао у середньочастотній області масиву компонент. Що відбудеться, якщо зловмисник збільшить втричі показник P?

# Практичне завдання № 12

Розрахуйте максимальну та мінімальну довжину повідомлення, яке можна приховати методом псевдовипадкового інтервалу, якщо контейнер має розміри 100х200 пікселей у форматі \*.bmp (24 біта на піксель) а інтервал приховування лежить в межах 1..128. Поясніть основні переваги цього методу у порівнянні із методом модифікації найменш значущого біту. Яка максимальна абсолютна різниця значень яскравості пустого та заповненого контейнерів для цих методів?

#### Практичне завдання № 13

За допомогою методу модифікації найменш значущого біту приховайте повідомлення  $m = \{1, 0, 0, 1, 0, 1, 1, 0, 1\}$  у фрагмент контейнеру:

$$\begin{pmatrix} 207 & 221 & 224 \\ 195 & 223 & 225 \\ 199 & 223 & 221 \end{pmatrix}.$$

Розрахуйте максимальну абсолютну різницю та середню абсолютну різницю пустого та заповненого контейнерів.

#### Практичне завдання № 14

За допомогою методу модифікації найменш значущого біту вилучите інформаційне повідомлення довжиною дев'ять бітів з фрагменту контейнеру:

$$\begin{pmatrix}
207 & 221 & 224 \\
195 & 223 & 225 \\
199 & 223 & 221
\end{pmatrix}.$$

Розрахуйте максимальну абсолютну різницю та середню абсолютну різницю пустого та заповненого контейнерів.

Практичне завдання № 15

За допомогою методу псевдовипадкової перестановки приховайте повідомлення  $m = \{1, 0, 0, 1\}$  у фрагмент контейнеру:

$$\begin{pmatrix} 207 & 221 \\ 195 & 223 \end{pmatrix}$$

Таємний ключ задано перестановочною матрицею:

$$P = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Скільки варіантів таємного ключа для цього розміру матриці перестановок? Чи відрізняється пропускна здатність стеганографічних каналів, які організовано цим методом та методом LSB?

Практичне завдання № 16

За допомогою методу псевдовипадкової перестановки вилучити чотири біти інформаційного повідомлення з фрагменту контейнера:

$$\begin{pmatrix}
207 & 221 \\
195 & 223
\end{pmatrix}$$

Таємний ключ задано перестановочною матрицею:

$$P = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Як залежить стійкість методу від розміру перестановочної матриці? Чим можна замінити перестановочне перетворення?

#### Практичне завдання № 17

Виконайте двовимірне пряме перетворення  $\Phi$ ур'є (пряме дискретно-косинусне перетворення) над блоком:

$$\begin{pmatrix}
189 & 186 & 189 \\
195 & 195 & 183 \\
210 & 183 & 186
\end{pmatrix}.$$

Змініть значення одного із компонентів у середньочастотній області компонент та виконайте зворотне перетворення Фур'є. З урахуванням отриманого результату поясніть вразливість методів приховування у просторовій області зображення до атаки стиском зображення стиском у форматі іред.

# Практичне завдання № 18

Виконайте декодування одного біту повідомлення у фрагмент контейнеру за допомогою методу Куттера-Джордана-Боссена (методу «хреста»). Вихідні данні: розмір «хреста» - 2 значення зверху, справа, зліва та знизу від значення (інтенсивність дорівнює 215), що модифікується. Фрагмент контейнера:

Вкажіть основні недоліки методу «хреста». Яким чином їх можна позбутися?

#### Практичне завдання № 19

За результатами дискретного перетворення Фур'є фрагменту аудіоконтейнеру отримано набір комплексних амплітуд:

$$(-35+60i)$$
,  $(15-20i)$ ,  $(-25-45i)$ ,  $(60+15i)$ .

Застосовуючи ці значення вилучите чотири біти інформаційного

повідомлення методом фазового кодування.

Практичне завдання № 20

За результатами дискретного перетворення Фур'є фрагменту аудіоконтейнеру отримано набір комплексних амплітуд:

$$(-65+10i)$$
,  $(5-25i)$ ,  $(-15-15i)$ ,  $(6+15i)$ .

Застосовуючи ці значення вилучите чотири біти інформаційного повідомлення методом фазового кодування.

Практичне завдання № 21

Фрагмент дискретних віділків моно аудіосигналу має вигляд: (33, 115, 245, 145, 64, 32, 78, 111).

Застосовуючи метод кодування луна сигналів приховайте два біти (1, 0) у цей фрагмент (кожен біт у чотири послідовні відліки). Перший луна сигнал (для кодування «1») має затримку 1 відлік та затухання у 2 рази, другий луна сигнал (для кодування «0») має затримку 2 відліки і затухання у 3 рази. Які значення будуть мати дискретні віділки заповненого аудіоконтейнеру?

Практичне завдання № 22

Фрагмент дискретних віділків моно аудіосигналу має вигляд: (134, 115, 45, 45, 64, 132, 178, 111).

Застосовуючи метод кодування луна сигналів приховайте два біти (0, 1) у цей фрагмент (кожен біт у чотири послідовні відліки). Перший луна сигнал (для кодування «1») має затримку 1 відлік та затухання у 2 рази, другий луна сигнал (для кодування «0») має затримку 2 відліки і затухання у 3 рази. Які значення будуть мати дискретні віділки заповненого аудіоконтейнеру?

Практичне завдання № 23

Виконайте вилучення інформаційних бітів з наступного прикладу лінгвістичної стеганограми:

«П'ять підземних поштовхів зареєстровано за добу на півдні Республіки Алтай. Сила землетрусів складала від 2,2 до 3,1 балів за шпалою Ріхтера, повідомили на Акташській сейсмічній станції сьогодні пополудні.»

Інформацію приховано семантичним методом, групи відносних синонімів в тексті подано наступним правилом:

- 0. за 24 години 1 за добу
- 0. Алтай 1. Республіка Алтай
- 0. землетруси 1. підземних поштовхів
- 0. дорівнювати 1. складати
- 0. проінформувати 1. повідомити
- 0. сейсмічна станція 1 сейсмостанстанція
- 0. у другу половину дня 1. Пополудні

#### Практичне завдання № 24

Приховайте інформаційну послідовність (10110010) із використанням лінгвістичного стеганоперетворення у наступне речення:

«П'ять підземних поштовхів зареєстровано за добу на півдні Республіки Алтай. Сила землетрусів складала від 2,2 до 3,1 балів за шкалою Ріхтера, повідомили на Акташській сейсмічній станції сьогодні пополудні.»

Інформацію треба приховати семантичним методом, групи відносних синонімів в тексті подано наступним правилом:

- 0. за 24 години 1 за добу
- 0. Алтай 1. Республіка Алтай
- 0. землетруси 1. підземних поштовхів
- 0. дорівнювати 1. складати
- 0. проінформувати 1. повідомити
- 0. сейсмічна станція 1 сейсмостанстанція
- 0. у другу половину дня 1. пополудні

#### Практичне завдання № 25

Виконайте вилучення одного байту інформаційного повідомлення з наступного фрагменту лінгвістичної стеганограми:

«Сьогодні в мене свято, мій День Народження! Прийшли родичі, друзі і знайомі. Ми пили вино, їли торт, жартували. Було все: і танці, і конкурси, і навіть феєрверк! В вечорі, коли вже було темно і гості пішли, ми ще довго були під враженнями і сиділи разом. Потім ми ще пили чай, мріяли про майбутнє. Я люблю такі дні, коли свято, гості, подарунки!».

Стеганограму сформовано за допомогою синтаксичного методу, таємним

ключем  $\epsilon$  правило перерахування:

- «1» при перерахуванні застосовуються лише коми;
- «0» при перерахуванні можуть застосовуватися союзи «і».

Як можна збільшити пропускну здатність такої стеганосистеми? Чи можна синтаксичні методи комбінувати із іншими, наприклад з семантичними?

Електронний навчальний документ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ЗАПИТАННЯ

# з дисципліни СТЕГАНОГРАФІЧНІ СИСТЕМИ

для студентів усіх форм навчання спеціальності 125 Кібербезпека Освітня програма

"Безпека інформаційних та комунікаційних систем"

Упорядник Федюшин Олександр Іванович

Відповідальний випусковий Г.З. Халімов

Авторська редакція